

„Ничия земя“ – 15.05.2021 г.

Етикет на записа: медии, телевизионно предаване – по-скоро от документален тип, интервю в епизод на „Ничия земя“

Дата на излъчване: 15.05.2021 г.

Основна тематика: версията на турчина Мехмед Али Агджа, обвинен в извършването на атентата срещу папа Йоан-Павел II през 1981 г., известен като „българската следа“, която той споделя за първи път пред медии след излизането си от затвора

Допълнително засегнати теми: международните взаимоотношения по време на Студената война, срещата на Агджа с папата след атентата, срещата на Агджа със Сергей Антонов, политическата ситуация в Полша, СССР и България през 70-те и 80-те години на XX век.

Участници:

Даниела Тренчева: пол Ж, професия – журналист, образование – висше, официално облекло

Мехмед Али Агджа: пол М, професия/занимание – наемник, контрабандист, извършител на атентата срещу папата, без образование, официално облекло

Ситуационен комплекс: хотелска стая, в която водещата и гостът са разположени пред прозореца на два срещуположни фотьойла, разделени от масичка за кафе. Д.Т. и М.А.А. са заснети в план под лек диагонал.

Ситуационна тоналност: служебна (неутрална) тоналност, спонтанно-неутрална тоналност

Транскрибирал: Красимира Шахларова, магистърска програма „Реклама и публична комуникация“, ФЖМК

Дата на транскрипцията: 27.05.2021 г.

Продължителност на транскрибирания откъс: 7 минути и 29 секунди (13:09 до 20:38)

Линк към записа в интернет:
<https://www.youtube.com/watch?v=Lehk3PqLYeQ> (22.05.2021 г.)

Бележка: При изготвянето на транскрипцията е съобразено разминаването с превода от италиански език.

Транскрибиран текст

Д.Т.: вярно ли е/ че през 1980 година сте бил 50 дни в София// говори се/ че сте имал срещи с турски и сирийски контрабандисти/ работещи за държавна сигурност/ които са ви дали пистолета/ с който по-късно сте стреляли по папа Йоан-Павел II/ и фалшив паспорт на името на Фарук Юзгюн// (през цялото изказване проследява с химикалката въпроса, записан в сценария, като от време на време поглежда към Агджа)

М.А.А.: да/ бил съм в България (поглежда нагоре и после в страни и повдига ръка в страни) за 50 дни/ в София// помня гранд хотел София/ хотел Европа/ хотел Витоша/ (гледа към Тренчева и изброява на пръстите на ръката си) парк хотел Москва// (повдига и разтваря ръка) беше много красив град// (усмихва се и поклаща глава наляво и надясно) цяла България беше много красива страна// (повдига двете си ръце пред тялото и ги разтваря, отпуска едната на коляното си и размахва напред и в страни) бил съм в България/ (кима) срещал съм се и с турски контрабандисти/ (гледа надясно)/ срещал съм се и с хора от съветското посолство в София/ (повдига ръце напред, разтваря ги, дясната спуска надолу с длан обърната навън и стърчащ нагоре палец) но пистолета го получих във Виена// не беше нужно да имам пистолет в София// (повдига ръце встрани с длани нагоре, спуска ги и вдига дясната от коляното си със събрани пръсти, сочещи към него) паспортът/ да/ получих го в Турция/ в град Одрин// (гледа към Тренчева с ръка на коляното и ръка на фотьойла и присвива устни и очи, но не можем да кажем, че се усмихва)

Д.Т.: а преди това как успяхте да избягате от затвора/ (гледа надолу към сценария и държи химикала близо до лицето си, насочен напред) може ли да ни разкажете// твърди се, че сте работил за Абдулах Чатлъ/ известен агент на Гладио/ който ви е помогнал да избягате от военен затвор в Истанбул// вярно ли е// (поглежда Агджа в очите)

М.А.А.: не/ не е вярно// (поклаща глава наляво и надясно, повдига ръце пред торса си и ги разтваря напред с длани, насочени навътре) аз избягах с помощта на някои мои приятели/ (сбръчка вежди) но Чатлъ няма нищо общо// (склочва пръстите на двете си ръце за момент, а дясната насочва напред, сочейки към Тренчева с разперени пръсти и длан обърната встрани) вярно е/ помогнаха ми различни хора// (гледа надясно с ръка на коляното със сочещ нагоре палец и сгърчени вежди)

Д.Т.: как// (държи сценария с две ръце и гледа Агджа в очите)

М.А.А.: ами намерихме надзиратели// (повдига и склочва пръстите на ръцете пред торса си, едната изнася напред с показалец, сочещ нагоре и пръсти длан обърната навътре)

Д.Т.: корумпирани// (повдига ръка от сценария и я спуска надолу)

М.А.А.: да/ корумпирани// (повдига ръка от коляното, сочи към Тренчева и се усмихва) дадохме им пари/ (разтваря ръце пред торса и ги прибира обратно) донесоха ми военна униформа// (с разперени пръсти на двете ръце се самопосочва и повдига глава леко нагоре) облякох униформата (кима и поглежда надясно) и така в полунощ

излязох// (разперва ръце напред, сключва пръсти и спуска сключените ръце надолу, усмихвайки се)

Д.Т.: преоблечен// (посочва себе си с разтворена длан навътре) [-] с униформата на надзирател// (повдига ръка от сценария за секунди)

М.А.А.: да/ като надзирател//(поклаща глава и се усмихва, гледайки надясно) чак след един ден (вдига ръка от коляното със събрана длан, сочеща навътре) разбраха за бягството//(посочва се с две ръце и гледа надясно със събрани вежди) остана в тайна един ден (повдига показалец нагоре и се усмихва) и така избягах// (доближава ръце, описвайки кръг, пред лицето си с пръсти, сочещи нагоре) влязох в България/ (прави въртеливо движение с ръка) паспорта го получих в Турция/ (сключва палеца и показалеца на дясната ръка и я придърва към себе си, спуска я, и я повдига отново сключена по същия начин) а след това заминах за западна Европа//(с длан насочена навън и разперени пръсти замахва встрани и кима)

Д.Т.: с кого се срещнахте в България// някакви имена и защо// (държи сценария с едва ръце и гледа към Агджа)

М.А.А.: (въздъхва, сключил вежди, гледайки надясно) ами/имаше план за покушение срещу папата// (повдига ръце от коленете си и ги разтваря напред с пръсти, сочещи нагоре и длани, сочещи навътре, после поглежда към Тренчева) решението беше на Кремъл/ (повтаря предния жест и отпуска ръце върху фотьойла) решението беше взето след избирането за папа на Карл Войтила Поляка// (гледа към Тренчева и кима) с това бяха натоварени съветските тайни служби (поглежда през прозореца) и естествено те търсеха човек/ който трябваше да има/ (ококорва леко очи и ръкомаха с въртеливи движения през лицето си, сключва ръце) име да кажем//(описва кръг с ръце и поглежда към Тренчева, усмихвайки се) славата на фашист/ (върти дясната си ръка на нивото на лицето с длан, насочена навътре) така да се каже// (разперва ръце напред и се усмихва) беше голяма операция// (гледа надясно) трябваше да бъдат заблудени Америка, Европа, Ватикана// (повдига ръце встрани и ги събира пред лицето си) ако човек/ който е фашист/ (повдига дясната си ръка от коляното и я протяга два пъти напред с палец нагоре и разтворена навътре длан) извърши покушение над папата/ никой не би заподозрял Кремъл/ Съветския съюз// (повдига нагоре разперени ръце, свити в китките със сочещи длани навътре и ги разтваря навън) аз също бях привърженик на идеята за убийството на папата (кима с глава настрани) и ми отвориша пътя //(разперва разтворени ръце навън и отново кима, гледайки към Тренчева, след което кима отново, поклащайки глава нагоре-надолу)

Д.Т.: кой// (спуска глава надолу) имало е и българи// (кима)

М.А.А.: да/ имаше и българи (разперва дясната ръка напред, свита в китката и сключва вежди, после събира и двете напред и ги прибира обратно)

Д.Т.: кои// (кима)

М.А.А.: които служеха на Съветския съюз// (поглежда надясно и после право в очите на Тренчева) например/ (повдига дясната ръка, свита с лакътя, и размахва напред) в България комунистическите тайни служби (поглежда надолу) знаеха/ че има фалшив индийски паспорт// (кима и преглъща, присвивайки уста) в хотела един човек дойде при мен (гледа надолу и поклаща леко глава) и каза знаем кой си/ (върти дясната ръка пред лицето си с длан, обърната навътре и леко събрани пръсти) но въпреки това (кима и повдига ръка) – няма да те пипаме/ (събира пръсти в кълбо пред торса и кима) но възможно най-скоро трябва да заминеш за Италия// (разперва дясна ръка, свита в лакътя и замахва напред с длан, сочеца навътре и кима с глава, после подвигва ниско двете ръце над коленете си с пръсти, сочеци нагоре и длани, сочеци навътре)

Д.Т.: кои бяха тези хора// (с лявата ръка държи сценария, а с дясната и химикала в нея обръща длан нагоре и разтваря пръсти навън)

М.А.А.: естествено/ не ми показаха личните си карти/ (лявата ръка е статична и сочи навътре, а с дясната пригласява лявата, после разперва двете с пръсти, сочеци нагоре и длани, разтворени навън и ги прибира обратно) но говореха от името на руснаците// (замахва с дясната ръка и поглежда през прозореца) освен това имаше един турчин/ който беше в контакт със съветското посолство// казва се Бекир/ турчин/ (събира разтворени ръце през лицето и се усмихва, после поглежда надясно) естествено/ агент (повдига ръка от коляното си и отново я спуска) на КГБ// (кима и поглежда надясно) след това отидох във Ватикана (разтваря ръце, свити в лактите с длани сочеци навътре и нагоре, показалецът на дясната ръка е по-разперен от този на лявата, движи ги навън) и се случи онова / за което всички знаем// (прибира ръцете към тялото и кима, започва да движи показалец по облегалката на фотьойла)

Д.Т.: добре/ (обляга се с ляв лакът на пръстите на дясната ръка върху сценария, поставен на краката) но кой точно говори с вас// (повдига леко лявата ръка с пръсти, сочеци нагоре и длан, сочеца навътре) кой ви нареди отиди и направи това// (продължава с горния жест)

М.А.А.: кой конкретно е наредил// (сочи с цяла ръка към Тренчева и сключва пръстите на двете за кратко) съветското посолство в София// (повдига дясна ръка, сключена в лакътя и я подмества еднократно надолу) това е// (разтваря двете ръце през торса си, сключени в лактите и ги разперва встрани)

Д.Т.: и затова тогава сте бил в България// (кима)

М.А.А.: да// (кима) бях 50 дни (поглежда надясно и върти показалеца на дясната ръка, главата и повдигната леко напред и нагоре)

Д.Т.: а помните ли имената на агентите/ (ръцете са прихлупени над сценария, който е върху кръстосани колене, отново левия лакът е върху дясната китка) които са разговаряли с вас / (разтваря от юмрук дясната ръка със сочеци напред пръсти) които са ви наредили да убиете папата// (движи ръката със разтворените пръсти нагоре-надолу)

М.А.А.: тогава (изнася дясната ръка напред с длан навътре) се срещаме с Бекир Челенк/ (разтваря двете ръце на височината на лицето и ги спуска) известен турски мафиот// (повдига двете ръце, събира пръстите на всяка ръка и ги разтваря напред) човекът беше офицер на служба в съветското посолство в София// (повдига дясната ръка със събрани пръсти и я разперва напред, после замахва встрани и я връща обратно, спускайки вече двете ръце със събрани пръсти пред лицето си и склучени вежди) човек на КГБ// а от кого беше заповедта// (събира разтворени длани пред торса си) естествено/ от Кремъл... (замахва с присвита дясна ръка напред и встрани и после събира двете ръце в кълбо пред торса, кимайки еднократно)

Д.Т.: а защо в София// (отново е в същата поза, със прихлупените ръце над сценария, поклаща еднократно и леко цялото тяло напред)

М.А.А.: в София// (повдига глава, поглежда надясно и насочва двете ръце с леко притворени пръсти надясно) защото е по-близо до Турция ... (повдига дясната ръка от коляното, присвита в лакътя, с разперени нагоре пръсти и я приближава към лявата, изнася двете напред с обърнати навътре и нагоре длани, сочейки с пръсти към Тренчева, кима и се усмихва)

Д.Т.: само за това// (отново в същата поза, повдига лявата ръка от сценария, насочва пръстите навън разперени пръсти, сочейки към Агджа)

М.А.А.: разбира се/ (усмихва се и протяга изпъната дясна ръка напред и навън с длан нагоре) просто е най-близо// (поглежда през прозореца и протяга дясна ръка към него с изправени пръсти, длан навътре и показалец нагоре) защото/ когато напуснах Истанбул/ (с изпъната дясна ръка и разпънати пръсти се самопосочва с всички пръсти, а палеца сочи нагоре) отидох направо в София... (изпъва дясна ръка от рамото, повдига я нагоре с длан напред и замахва еднократно)

Д.Т.: и оттам направо в Рим// (отново с кръстосани крака, кръстосани ръце върху сценария, в лявата държи химикала)

М.А.А.: не точно/ минах през Югославия/ (разпъва дясна ръка напред и нагоре с отворена навън длан и показалец, сочейц нагоре) после Виена и после Рим// (в тази поза завърта с ръката кръг) това е// (кима, повдига глава нагоре и се усмихва)

Д.Т.: само защото България е близо// (отново в предната поза, еднократно кима с глава)

М.А.А.: да/ (повдига глава нагоре) няма никаква друга причина// (повдига нагоре двете ръце, примигва, поклаща леко глава и ги разтваря с длани нагоре)

Д.Т.: казвате/ че в България са знаели за този агентат/ че се подготвя//

М.А.А.: да/ (повдига глава и кима) да/ (повдига глава и кима)

Д.Т.: и не са направили нищо// (поклаща глава наляво-надясно)

М.А.А.: не можеха да направят/ (поглежда надясно, повдига дясната ръка от коляното, събира пръсти, замахва встрани и нагоре, сочейки със събрани пръсти към тавана) защото по онова време диктатурата на Тодор Живков (от така сключените пръсти събира и изпълва напред само палеца и показалеца и повдига нагоре-надолу два пъти) беше изцяло в ръцете на КГБ/ (сключва пръстите на двете ръце пред торса и ги повдига нагоре-надолу два пъти) на съветската империя// (кима и разтваря ръце пред тялото) така че (поглежда надясно и събира ръце пред тялото) България няма нищо общо с атентата/ (кръстосва разпънати навън пръсти) беше просто инструмент на Съветския съюз// (разтваря ръце с длани навън и нагоре) затова папата каза (поглежда надясно, изнася напред и нагоре дясна ръка, сочеща надолу) че българите са невинни// (от тази поза с пръсти, описващи окръжност, прави две въртеливи движения) той беше в България/ знаете... (повдига дясна ръка напред и сочи с показалец надолу) през 2000 година/ 2000 или 2001/ не помня... когато посети България/ папата каза/ че българският народ е напълно невинен за атентата срещу него/(дясната ръка е присвита в лакътя, пръстите сочат нагоре, а дланта гледа навътре, сключени са палеца и показалеца и ръката се движи нагоре-надолу бавно, през това време Агджа кима със същото темпо) а това беше много важно/ защото папата знаеше (кима) че зад атентата стои Кремъл/ (поглежда през прозореца и кима) КГБ// (посочва със събрани пръсти на дясната ръка и сочещ навън показалец към Тренчева) знаеше го много добре// (повдига глава нагоре и кима и отново повтаря с ръка горния жест)

Д.Т.: да/ но за нас (разгръща сценария и гледа надолу към него) наистина е важно да чуем от вас (разтваря длан навън и сочи Агджа с цяла ръка) дали в атентата има българска следа// в атентата срещу папа Йоан-Павел II бяха замесени имената на трима българи/ (държи сценария, поглежда Агджа и кима) Сергей Антонов и дипломатите/ Желю Василев и Тодор Айвазов// вие ли ги посочихте (поглежда Агджа в очите) и защо/ ако е така//(размахва настрани с лист от сценария и два пъти кима бързо с глава)

М.А.А.: тук проблемът е много различен/ (завърта ръце пред торса си и ги разперва навън, кима и еднократно размахва дясна ръка напред с отворени пръсти и длан навътре) съвсем различен/ не искам да навлизам в тези подробности/ (превърта ръце пред лицето с длани навътре и отпуснати пръсти и после ги събира, сключвайки пръсти и присвивайки ръцете в юмруци) но мога да кажа/ (разтваря ръце с длани навътре и пръсти нагоре) че българите/ (сочи с отворена длан към Тренчева) говоря за България (завърта разтворената ръка в кръг и поглежда нагоре) няма вина за атентата срещу папата// (поглежда Тренчева в очите, движи нагоре-надолу дясната ръка със събрани палец и показалец и кима) това е напълно достатъчно// (разтваря двете ръце с длани навътре и пръсти нагоре, като ги докосва за малко, и отново ги разтваря) вече беше проверено/ (палецът на дясната ръка е изпънат, докато другите пръсти са свити в юмрук, и се завърта няколко пъти) потвърди го и папа Йоан-Павел II/ (разтваря длани навътре и пръсти нагоре) затова можем исторически да потвърдим/ (приглажда пръсти с дясна ръка върху лявата) че България няма нищо общо с атентата срещу папата// (с разперена ръка със събрани палец и показалец прави няколко движения нагоре-надолу) решението за атентата срещу папата беше единствено на Съветския съюз// (замахва с присвита с лакътя дясна ръка)

Д.Т.: все пак вие ли посочихте тези имена//

М.А.А.: по онова време/ да/ посочих ги/ (склучил вежди, протяга дясната ръка и я разклаца с разперени пръсти и длан надолу) но беше необходимо да го направя// (събира двете разперени ръце пред лицето си и ги разтваря навън) така трябваше/ за да не се стигне до разкриването на имената на служителите (разперва дясна ръка, свита с лакътя с отворени пръсти напред) от съветското посолство в София/ не можеше да се назовава пряко Кремъл// след това българите (дясна ръка, свита в лакътя, пръсти леко присвити, сочеци напред и описващи кръгово движение) и по-точно българското правителство (повтаря същия жест) беше използвано/ (поглежда през прозореца) както се казва като жертвен агнец// (двете ръце са свити в лактите и се разтварят навън с пръсти нагоре и длани навътре) и така българите бяха/ да кажем/ пожертвани (разтваря напред дясна ръка преди лицето, кима и се усмихва)